

14.09.2022
KSL/257/03.00.02/2021

Pohjois-Pohjanmaan liitto
Poratie 5 A
90140 Oulu
kirjaamo@pohjois-pohjanmaa.fi

Viite: Lausuntopyyntö 8.8.2022

LAUSUNTO POHJOIS-POHJANMAAN ENERGIA- JA ILMASTOVAIHHEMAAKUNTAKAAVAN LUONNOKSESTA

Pohjois-Pohjanmaan vireillä oleva energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava käsittelee ajankohtaisia ja tärkeitä alueidenkäytön teemoja. Ilmastomuutoksen hillinnän ja sopeutumisen kannalta energia (energiantuotanto, varastointi ja -siirto sekä energiamurroksen vaikutukset maankäytön suunnitteluun) on yksi merkittävä kokonaisuus, jota energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa tarkastellaan. Energian lisäksi muita keskeisiä teemoja kaavassa ovat: aluerakenne ja saavutettavuus, liikennejärjestelmä ja logistiikka-alueet, viherrakenne ja ekosysteemipalveluiden tarkastelu sekä ilmastovaikutusten arvioinnin kehittäminen. Maakuntakaavan uudistaminen koskee koko Pohjois-Pohjanmaan maakuntaa, ja kaavalla on vaikutuksia myös naapurimaakuntien alueelle.

Kaavaprosessissa keskeisenä lähtöaineistona toimivat valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden lisäksi mm. Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelma, voimassa olevat kaavat sekä alueelliset strategiat ja suunnitelmat. Valmisteluvaiheen kaavaratkaisu perustuu tuulivoimatuotannon osalta TUULI-hankkeessa tuotettuihin selvityksiin. Hankkeessa on laadittu kokonaistarkastelu tuulivoimasta Pohjois-Pohjanmaan alueella sisältäen mm. selvityksen tuulivoimalle soveltuvista alueista, sähkösiirtoselvityksen, linnuston päämuuttoreitin päivitysselvityksen sekä viherrakennetta ja ekosysteemipalveluja koskevan selvityksen. Lisäksi käynnissä oleva EMMI-hanke (Pohjois-Pohjanmaan energiamurros ja ilmastovaikutusten arviointi maakuntakaavassa) tulee tuottamaan tietoa vaihemaakuntakaavaprosessiin. Pohjois-Pohjanmaan oma liikennejärjestelmäsuunnitelma, valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma (Liikenne 12) sekä alueelliset selvitykset ovat oleellinen peruste liikenneverkkoa koskevalle kaavaratkaisulle.

Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavan luonnoksessa osoitetaan kaikkiaan 79 uutta tuulivoima-alueita. Tuulivoima-alueista kolme sijoittuu Pohjois-Pohjanmaan ja Keski-Suomen maakuntarajan läheisyyteen. Kohteista tv-1-merkinnällä on osoitettu Antinneva-Pajuperänkangas, jonka keskellä on jo luvitettu tuulivoimahanke. Maakuntarajan tuntumaan osoitetuista kohteista Moskuankangas ja Palokangas on luonnoksessa esitetty tv-3-merkinnällä. Merkinnällä osoitetaan alueita, jotka tietyin reunaehdoin soveltuvat merkitykseltään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Keski-Suomen liitto pitää hyvänä, että Moskuankankaan tv-alueen osalta on valmisteluaineistossa tunnistettu mahdolliset yhteisvaikutukset Pihtiputaan hankkeiden kanssa mm. valtakunnallisesti arvokkaaseen Muurasjärven kulttuurimaisema-alueeseen.

Keski-Suomessa on myös käynnissä maakuntakaavan päivitystyö. Keski-Suomen maakuntakaava 2040 käsittelee seudullisesti merkittävää tuulivoiman tuotantoa, hyvinvoinnin aluerakennetta ja liikennettä. Valmisteluvaiheen aineisto oli nähtävillä keväällä 2022. Maakuntien rajan läheisyyteen on Keski-Suomen maakuntakaavaluonnoksessa osoitettu Leppäkankaan (Pihtipudas) tuulivoimatuotantoon soveltuva alue, joka rajoittuu Pohjois-

Pohjanmaan puolella (Pyhäjärvi) olevaan Leppämäen tv-alueeseen. Myös Pihtiputaan (Kettukangas) ja Kinnulan (Hautakangas) tv-alueet jäävät maakuntarajan tuntumaan. Syksyn 2022 aikana selvitetään sähkösiirron edellytyksiä, maisemavaikutuksia sekä metsäpeuran liikkumista ja vasomisalueita. Lisäksi tehdään Natura-vaikutusten arviointia ja selvitetään tuulivoiman sosiaalista hyväksyttävyyttä.

Keski-Suomen liiton mielestä Pohjois-Pohjanmaan valmisteluvaiheen kaava-aineisto on kattava ja laaditut selvitykset perusteltuja. Niin Pohjois-Pohjanmaalla kuin Keski-Suomessa tuulivoimatuotannon sijoittumismahdollisuuksien osalta on keskeistä selvittää sähkösiirron kokonaistilannetta, toteutus edellytyksiä sekä olennaisia ylimaakunnallisiakin vaikutuksia. Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavassa on tarkistettu pääsähköjohtojen merkinnät ja osoitettu tuulivoimalakeskittymien tärkeimmät liityntäyhteydet verkkoon. Sähköverkon osalta Pohjois-Pohjanmaan valmisteluvaiheen kaavaratkaisu perustuu Fingrid Oyj:n verkkovisioon ja TUULI-hankkeen sähkösiirtoselvitykseen.

Pohjois-Pohjanmaan kaavaluonnoksen liikenneverkkoa koskevat uudet merkinnät tai merkintämuutokset eivät ulotu Keski-Suomen alueen läheisyyteen. Viherrakenne-teemaan liittyen valmisteluvaiheen oheisaineistossa (Teemakartta, kaavaselostuksen liite 1) tuodaan esiin uudella merkinnällä luonnon ydinalueita yhdistävät yhteystarpeet.

Keski-Suomen liitto toivoo maakuntien välisen hyvän yhteistyön jatkuvan myös vastaisuudessa.

Lausunnon on valmistellut Hanna Kunttu, hanna.kunttu@keskisuomi.fi, 040 591 5901.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.